

Milan Bufon: Ne vrag, le sosed bo mejak

Upravljanje integracijskih procesov v obmejnih območjih

2011. Koper, Univerza na Primorskem, Znanstveno-raziskovalno središče, Univerzitetna založba Annales; Zgodovinsko društvo za južno Primorsko, 281 str.

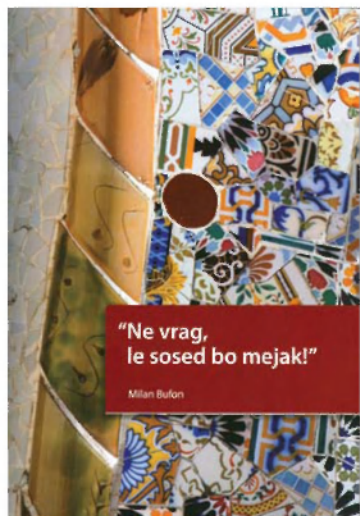
Najpomembnejši rezultat temeljnega raziskovalnega projekta Evropske multikulturene regije med družbeno-prostorsko konvergenco in divergenco je nedvomno knjiga *Ne vrag, le sosed bo mejak*, ki je nastala izpod peresa vodje projekta, profi dr. Milana Bufona. Kot navaja avtor v predgovoru, je naslov knjige poklon našemu največjemu in še vedno aktualnemu pesniku, ki je v svoji »prešerni« viziiji uvidel čas, ko bodo lahko evropski narodi (s slovenskim vred) zaživel v slogi in sožitju, a hkrati je delo Milana Bufona tudi poklon slovenski geografiji. Slednje trditev še posebej podkrepi dejstvo, da je knjiga pred kratkim prejela priznanje Javne agencije za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije za najboljše delo na področju geografije v preteklem obdobju.

Monografija se ukvarja s sodobnimi problemi evropskih (a ne samo) obmejnih oziroma tako imenovanih »kontaktnih« območij. V njej se avtor spoprime s problematiko meja in mejnosti kot elementa in dejavnika družbenega in prostorskega razdruževanja in povezovanja ter obenem razpravlja o teoretično-metodoloških vidikih geografske obravnave meja in obmejnih območij. Med drugim analizira zapletene sodobne evropske procese, ki jih pravzaprav zaznamuje dokaj kaotično iskanje novega oziroma možnega ravnovesja med geopolitično konvergenco in divergenco. Poseben poudarek

je namenjen regijam in regionalnim politikam, saj naj bi te v novem postindustrijskem evropskem razvojnem modelu predstavljale ključni dejavnik družbene integracije in politične decentralizacije. V tem okviru je avtor podrobneje obravnaval fenomen čezmejnih regij ter položaj in funkcijo tako imenovanih »notranjih« in »zunanjih« meja Evropske unije. Le-te na eni strani izražajo težnjo po novem, skupnem upravljanju, na drugi strani pa težnjo po »sekurizaciji« oziroma varovanju sistema EU pred zunanjimi dejavniki, predvsem na področju urejanja priseljevanja in odpravljanja terorističnih nevarnosti po vzoru ameriške izkušnje.

Avtor je želel podrobneje preučiti procese transformacije ter obenem možnosti re(integracije) obmejnih območij v širšem, predvsem evropskem prostoru, kjer se s težavami, a vendarle uveljavlja nov koncept »združenosti v različnosti«. Prav tako je namenjena večja pozornost upravljanju na več ravneh, ki se bo po njegovem mišljenju lahko, oziroma moralo, prav v teh območjih najprej preizkusiti in nato uveljaviti.

Večji del knjige je posvečen prikazu obstoječih dejanskih razmer in praks čezmejnega sodelovanja, saj je na ta način mogoče podrobneje odkriti razmerje med dediščino preteklosti in izzivi prihodnosti oziroma dejanskega

upravljanja novih večnivojskih oblik upravljanja čezmejnih ali (re)integriranih prostorov. Ker je največ primerov čezmejnega sodelovanja mogoče spremljati prav v Evropi, je temu okolju namenjena posebna pozornost. Avtor primerjalni pregled sklene s primeri iz Severne Amerike, posebej obmejnega območja med Združenimi državami Amerike in Mehiko, za katerega pravi, da združuje lastnosti tako notranjih kot zunanjih evropskih obmejnih območij.

Vse navedeno uvršča delo Milana Bufona v sodobno referenčno znanstveno literaturo geografske stroke, prav tako pa ne gre zanemariti tudi njeno pedagoško vrednost. Seveda je knjiga namenjena tudi predstavnikom drugih strok, ki se pri svojem raziskovalnem delu tako ali drugače soočajo s podobnimi vprašanji, in tistim, ki se posvečajo bolj praktičnemu upravljanju čezmejnih politik, saj v njej lahko najdejo kar nekaj uporabnih napotkov.

Ksenija Perkovič